

Onsdag
22. mars
2023

Leder & kommentar

Aftenposten

Grunnlagt 1860
Av Chr. Schibsted

Aftenposten
arbeider etter
Vær Varsom-plakatens
regler for god presseetikk.

Trine Eilertsen
Sjefredaktør

Tone Tveøy
Strøm-Gundersen
Nyhetsredaktør

Kjetil B. Alstadheim
Politisk redaktør

Lillian Vambheim
Featureredaktør

Cecilie Asker
Kulturredaktør

Erik Tornes
Debattredaktør

Eirik Hammersmark
Winsnes
Utviklingsredaktør

Audun Solberg
Redaktør avis og forlag

Leder

Landbrukspolitikken trenger kuvending

Bondelaget er skuffet. Senterpartiet er ikke ambisiøst nok i landbrukspolitikken.

Det hele dreier seg om oppfølgingen av et mål Bondelaget selv har presset på for. I 2017 vedtok Stortinget at inntektsgapet mellom bønder og andre grupper i samfunnet skulle reduseres. Men hvor raskt?

På Senterpartiets landsmøte i helgen ble det klart at partiet *ikke* vil tidfeste når bønder skal tjene det samme som andre grupper i samfunnet.

Det er lurt. For målet må oppdateres. Bøndene er som kjent selvstendig næringsdrivende. Da vil inntektene variere etter hvordan den enkelte bonde utnytter sine markedsmuligheter.

Både Stortinget, Bondelaget og Senterpartiet har som premiss at bøndene tjener mindre enn andre. Men ved nærmere ettersyn er ikke saken så enkel.

- Det er umulig å vedta hva en bonde skal tjene, sa professor Ola Grytten i oktober i fjor.

Han ledet utvalget som skulle gå grundigere inn i hvordan bøndenes inntekter skal beregnes. Grytten-utvalget finner det sannsynlig at bonden tjener mindre pr. time enn gjennomsnittet i befolkningen ellers. Men variasjonen er enorm.

Mange mindre bruk velger å ikke utnytte ressurser og markedsmuligheter effektivt.

De har ikke gårdsdriften som viktig inntektskilde. De kan være advokater med noen sauer i fjøset på småbruket. Eller kornbønder som først og fremst jobber i ferien.

Nær halvparten av Norges 38.000 bønder får mindre enn ti prosent av den totale inntekten sin fra jordbruk. En tredjedel har ingen inntekt fra gårdsdriften.

Grytten-utvalget foreslår at sammenligningen av bøndenes inntekter må ta utgangspunkt i gårdsbrukene som utnytter mulighetene noenlunde effektivt.

Hvor den grensen skal gå, må avgjøres av politisk skjønn.

Grytten-utvalgets forslag er nå til behandling i Landbruksdepartementet. Det er å håpe at den tankegangen tas til følge. Den danner et langt mer realistisk og presist utgangspunkt for jordbruksoppjøret.

Det bør strengt tatt alle være interessert i. Men Bondelaget og landbruket er ikke særlig begeistret for Grytten-utvalgets forslag. En åpenbar forklaring kan være at det innebærer at bøndenes inntekter slett ikke er så ille sammenlignet med andre årsverk.

Luker man ut halvparten av brukene, som er ett av utvalgets alternativer, vil bøndenes inntekter være høyere enn for befolkningen ellers.

Da er det altså ikke noe inntektsgap å tette.

Senterpartiet vil ikke tidfeste når bønder skal tjene det samme som andre grupper. Det er lurt. For målet må oppdateres.

Under streken

understreken@aftenposten.no

Ur dyr?

«**Samiske reinsdyrfamilier er ikke urfolk på Fosen**», het det i en overskrift på Aftenpostens debattsider.

Nå har vel reinsdyr strengt tatt aldri vært regnet som folk.

Blomsten og bien

Fotballspiller Katarina Sunde til Aftenposten: «- **Hadde det ikke vært for mamma og pappa, hadde jeg aldri vært her i dag.**»

Hun er inne på noe.

Sjanglefart

Politiet i Agder melder på Twitter: «**Arendal. Kl. 17.45. Kvinne anmeldt**

for kjøring med bil i påvirket tilstand.»

Om kvinnen, da hun ble stoppet av politiet, sa: «**Det er ikke jeg som har drukket, det er bilen**», vites ikke.

Aptonym-nytt

I den evigvarige serien om personer med navn som - noen ganger kanskje - passer til yrket, er vi i dag kommet frem til administrerende direktør i Stavanger Taxi: Svein Svimbil.

Vi skal heller ikke glemme journalisten bak NRKs sak «Ulvekrigerne»: Philippe Bédos Ulvin.

Enda sterkere - nesten som en dobbelt-dans - står selvsagt skiløperen Kristine Stavås Skistad.

Selvpåført

Adresseavisen har fanget opp mollstemning i Trøndelag: «**Stasjonsbyen Heimdal elleve kilometer fra Trondheim sentrum mister kunder og butikker.**»

I et intervju med en som nå gir opp driften, avsløres en årsak til den vonde stemningen:

«- **Vi har alltid hatt til salt i såret.**»

Klokkerent

Skihopper Stefan Kraft «**hopper som en klokke**», sa kommentator på TV2 fra skiflyvningen på Vikersund. Uttrykket virker rart, men har sin forklaring: Før i tiden brukte langrennskommentatorer stoppeklokke - og hoppkommentatorer hoppeklokke.